

CICERONE IONIȚOIU

.

Victimele terorii comuniste

arestați, torturați, înțemnițați, uciși

.

DICȚIONAR S

Coordonatorul lucrării - **Domnița Ștefănescu**

Consilier editorial - **Ecaterina Ionescu**

Tehnoredactare computerizată - **Violeta Mihulin**

Coperta de **Carmen Olaru**

Culegere computerizată - **Ecaterina Rădoi și Constantin Rădoi**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
IONIȚOIU, CICERONE

Victimele terorii comuniste : arestați, torturați, întemnițați, uciși : Dicționar / Cicerone Ionițoiu ; lucr. reviz. de prof. univ. Florin Ștefănescu. - București : Mașina de Scris, 2000-

vol.

ISBN 973-99994-2-5

[**Vol.10**] : S - 2008. - ISBN 978-973-8491-30-4

I. Ștefănescu, Florin(ed. șt.)

II. Andreiovici, Mihaela (ed. șt.)

III. Iorga, Filip-Lucian (ed.)

IV. Ștefănescu, Domnița (ed. șt.)

V. Rădoi, Ecaterina (ed. șt.)

VI. Ștefănescu, Alex. (pref.)

81'374.2:343.8(498)"1945/..." :929=135.1

81'374.2:3-058.566(498)"1945/..." :929=135.1

Lucrare editată cu sprijinul financiar (parțial) al S.C. PREFAB S.A.

© Editura Mașina de scris, București, 2008

*Victimele terorii
comuniste*

arestați
torturați
întemnițați
uciși

DICȚIONAR S

Lucrare revizuită de

Ecaterina Rădoi și Constantin Rădoi

Editura Mașina de scris
2008

ABREVIERI

aprilie = apr.
august = aug.
canalul Dunăre-Marea Neagră = Canal
căpitan = cpt.
colonel = col.
comuna = com.
decembrie = dec.
decret = dct.
doctor = dr.
domiciliu obligatoriu = D.O.
Facultate = Fac.
februarie = feb.
Frăție De Cruce = F.d.C.
general = gen.
ianuarie = ian.
iulie = iul.
iunie = iun.
județ = jud.
lagăr = lg.
localitatea = loc.
locotenent = lt.
maior = mr.
martie = mar.
născut, ă = N.
noiembrie = nov.
număr = nr.
octombrie = oct.
penitenciar = pen.
plutonier = plt.
regiunea = reg.
Serviciul Secret de Informații = S.S.I.
sentința = sen.
septembrie = sep.
strada = str.
Tribunalul Militar = T.M.

PREFAȚĂ

Autoritățile comuniste din România au trimis în închisori și lagăre, din motive politice, 2 000 000 de oameni. Dintre ei, 200 000 au murit, executați după o judecată sumară sau supuși unui regim de exterminare, de o cruzime nemaiîntâlnită. Alte mii de nevinovați (poate zeci de mii, poate sute de mii, nimeni nu va ști vreodată exact) au fost fie împușcați pe stradă, fie urcați cu forța în tren și expediați în URSS, unde li s-a pierdut urma.

Cum au fost aleși toți acești nefericiți din masa de cetățeni români pentru a fi distruși, fizic sau moral? S-au invocat, la vremea respectivă, diferite criterii. Privind însă acum faptele dintr-o perspectivă istorică ne dăm seama ce anume a contat. Unii au fost luați la întâmplare, ori de câte ori reprezentanții autorităților au intrat în panică și au vrut să intimideze populația. Cei mai mulți însă au plătit, cu libertatea sau cu viața, pentru că erau cinstiți și demni, inteligenți și cultivați, harnici și bine situați în societate, constituind un termen de comparație – incomod ca un denunț – pentru impostorii aduși la conducerea țării de forțele de ocupație.

Această acțiune criminală sistematică, asociată cu plecarea din țară a numeroși oameni de valoare, a avut un efect catastrofal, care ne influențează și astăzi în mod negativ existența. Practic, calitatea populației din România a scăzut îngrijorător, fără șanse de redresare în viitorul apropiat. Dacă în prezent suntem exasperați de degradarea fără precedent a stilului de viață din România, trebuie să știm că la originea actualei stări de lucruri se află politica barbară de distrugere a civilizației românești, desfășurată timp de aproape o jumătate de secol (1945-1989) de ocupanții sovietici și de complicii lor din România, grupați în partidul comunist și în Securitate.

Este foarte important să știm ce ni s-a întâmplat. Din nefericire, însă, nu prea știm. Alte popoare își inventează, cu minuție vindicativă, victimele actelor de opresiune din trecut. Noi, deși am fost supuși unui adevărat genocid, trăim nepăsători exclusiv în prezent, surzi la vaierul celor două milioane de compatrioți ai noștri de acum câteva decenii, pe care îi întemnițăm astfel încă o dată, într-o sumbră și friguroasă amnezie națională.

Dicționarul cu titlul Victimele terorii comuniste, din care publicăm acum al zecelea volum (vor fi în total paisprezece), reprezintă una dintre formele de luptă cu uitarea generală. Autorul lucrării, Cicerone Ionițoiu (născut la 8 mai 1924 la Craiova), a fost el însuși închis multă vreme, petrecându-și prin penitenciare și lagăre de exterminare 10 ani (din cei 26, la câți a fost condamnat în total, pentru „vina“ de a fi făcut parte din conducerea organizației de tineret a PNȚ).

Și în închisoare, și în afara ei, Cicerone Ionițoiu a protestat permanent împotriva terorii comuniste, refuzând să moară și devenind un personaj indezirabil pentru autorități. În 1979, la intervenția președintelui de atunci al Franței, Valérie Giscard d'Estaing, a fost lăsat să plece din România și să se stabilească în Franța. Nimeni nu știa că expatriatul trecea granița cu mai multe microfilme ascunse în pingelele pantofilor. Acele microfilme conțineau mii de informații despre oameni nevinovați care suferiseră sau muriseră în gulagul românesc.

A fost doar începutul. În străinătate, Cicerone Ionițoiu a continuat să adune și să sintetizeze informații, publicându-le în volume de mare răsunet. După 1989, această activitate de maximă importanță – comparabilă prin volumul ei cu activitatea unei instituții – s-a desfășurat cu și mai multă ferveare, incluzând și strângerea de date

referitoare la eroii revoluției decembriste.

Dicționarul reprezintă numai una dintre operele sale de salvare a memoriei colective și poate cea mai importantă. Autorul a mai elaborat în ultima perioadă studii de mare anvergură, bazate pe o documentație impresionantă, despre revoltele țărănești împotriva regimului comunist, despre armata de torționari folosită de acest regim pentru exterminarea adversarilor politici, despre viața și moartea lui Iuliu Maniu etc.

Cele 14 volume (însușind aproape 6 000 de pagini) pe care le va avea dicționarul vor cuprinde referiri la aproximativ 70 000 de oameni închiși sau asasinați fără vină de regimul comunist. Atât a mai rămas în memoria poporului român (ceea ce înseamnă în documente, dar și în amintirea supraviețuitorilor) din calvarul unei imense cohorte de victime. Se va spune că este puțin. Este. Dar cu fiecare zi care va trece va fi mai puțin. Timpul lucrează ca un element de eroziune asupra informațiilor, degradându-le, dispersându-le, făcându-le în cele din urmă să dispară complet. Documentele se umezesc, ard sau se fură, cei care au amintiri îmbătrânesc și mor. Dicționarul reprezintă un instantaneu a ceea ce se mai știe în prezent despre victimele terorii comuniste. O încercare de a opri timpul, fie și cu o întârziere regretabilă, din acțiunea sa distructivă. Se va mai spune că până și datele despre cei păstrați în memoria noastră – și menționați în dicționar – sunt incomplete. Da, sunt. Dar tocmai aceasta le mărește dramatismul. Este ca și cum am fi recuperat o arhivă din adâncul mării. Unele foi s-au lipit între ele și multe pasaje sunt șterse, dar ceea ce reușim să descifrăm este cutremurător.

Profesori, preoți, ingineri și medici, bărbați și femei au intrat deopotrivă într-o apocaliptică mașină de tocat carne omenească. Pe lista lor adăugăm, pe măsură ce citim și alte pagini ale dicționarului, militari, țărani, scriitori, demnitari, avocați, muncitori, tot ce a dat mai bun societatea românească. Au fost întemnițați și cetățeni foarte vârstnici, dar și copii, împreună cu părinții lor sau femei însărcinate. Au fost practicate nu numai torturi cumplite, dar și forme de înjosire care par inventate de monștri, nu de oameni, cum ar fi obligarea fiului să-și denunțe și să-și ponegrească tatăl sau a credinciosului să-și renege într-un limbaj murdar credința. O represivă nemiloasă a fost declanșată și împotriva familiilor celor arestați, care au fost date afară din case, deposedate de bunuri, supuse unor anchete de intimidare, private de drepturi.

Din dicționar, reiese, indirect, că societatea românească s-a opus cu îndârjire și curaj genocidului comunist. Rezistența organizată în munți, energica împotrivire a țăranilor la colectivizare, solidaritatea unei mari părți a populației cu cei hăituiți de autorități dezmințind ideea stereotipă a pasivității românilor. În același timp, însă, episoadele dramatice consemnate fugitiv de dicționar vorbesc despre climatul de degradare morală pe care regimul comunist a reușit în cele din urmă să-l instituie: au existat multe trădări (unii au fost reclamați la Securitate de cei cărora le făcuseră mult bine, uneori salvându-le viața), au apărut și profitori cinici ai situației.

Interpretarea tuturor acestor fapte trebuie lăsată însă în seama istoricilor și filozofilor. Deocamdată, ne facem datoria de a publica, pur și simplu, dicționarul, pentru a salva ce se mai poate salva din informațiile despre nenorocirea care s-a abătut asupra noastră după cel de-al Doilea Război Mondial.

ALEX. ȘTEFĂNESCU